

POSITIIVISIA SIGNAALEJA, VAROVAISIA TULKINTOJA

Suomi jätti taantuman taakseen kertomusvuoden aikana, vaikka Suomen vientikysyntä ei ole piristynyt toivotulla tavalla. Talouskasvun odotetaan kuitenkin jatkuvan, sillä arviot maailmantalouden elpymisestä ovat jonkin verran vahvistuneet ja työmarkkinoiden kilpailukyky sopimus nostaa kilpailukykyämme kansainvälisillä markkinoilla.

Euroalueella rakenneuudistukset ovat toteutuneet hitaasti, mikä saattaa jarruttaa alueen talouskasvun etenemistä.

EPÄVARMUUS UUSI NORMAALI

Maailmassa on käsillä paljon samanaikaisia riskitekijöitä. Brexit-äänestyksen ja USA:n presidentinvaihdoksen seurauksia ei vielä tunneta, geopoliittisen tilanteen kehitys on arvaamatonta ja talouden perinteiset lainalaisuudet eivät näytä pätevän nykytoimintaympäristössä. Nämä tekijät aiheuttavat maailmantaloudelle epävarmuutta vielä pitkään.

TAANTUMA TAITETTU

Suomen pankki totesi joulukuussa, että Suomen talous on kääntynyt heikohkolle nousu-uralle. Vaikka kasvu on perustunut pääosin yksityiseen kulutukseen ja rakennusinvestointeihin, myös tuotannollisissa investoinneissa on nähty käänne kasvuun. Teollisuustuotanto on vuoden 2016 aikana kasvanut edellisvuotisesta ensimmäisen kerran neljään vuoteen. Bruttokansantuote ei kuitenkaan ole vielä edes saavuttanut vuoden 2008 tasoa.

TYÖLLISYYSTILANNE PARANTUMASSA

Työikäisen väestön määrän supistuminen jatkuu, mikä näkyy avoimien työpaikkojen määrän kasvuna. Myös kulutukseen perustuva kansantalouden kasvu on lisännyt työpaikkoja, erityisesti palvelualoilla ja rakentamisessa. Vaikka työllisyys jatkaa kohenemistään, työttömyysaste laskee hitaasti johtuen työn kysynnän ja tarjonnan kohtaanto-ongelmista. Pitkäaikaistyöttömien määrä on huolestuttava ja jarruttaa talouden elpymistä.

INFLAATIO MALTILLISTA

Inflaatio kiihtyi loppuvuoden 2016 aikana, mutta hintojen nousun ennustetaan pysyvän pitkään maltillisena, noin yhdessä prosentissa. Toisaalta mm. energian ja raaka-aineiden hintojen nousu saattavat hieman vauhdittaa inflaatiota.

Kertomusvuonna työmarkkinajärjestöjen tekemä kilpailukyky sopimus pitää palkankorotukset ja samalla hinnankorotuspaineet hillittyinä. Hallituksen lupaamat veronkevennykset yhdessä matalan korkotason kanssa tukevat ostovoimaa.

VÄESTÖKEHITYS

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan maamme väkiluku kasvoi vuonna 2016 noin 15 000 henkilöllä ja oli vuoden lopussa noin 5,5 miljoonaa. Suurin syy väestönkasvuun oli muuttovoitto ulkomailta, sillä maahanmuuttoja oli noin 16 000 enemmän kuin maastamuuttoja. Kuolleita oli 984 enemmän kuin syntyneitä. Maahanmuutto vauhdittaa kaupungistumiskehitystä ja tuo kaivattua uutta työvoimaa.

KULUTTAJIEN LUOTTAMUS VAHVA

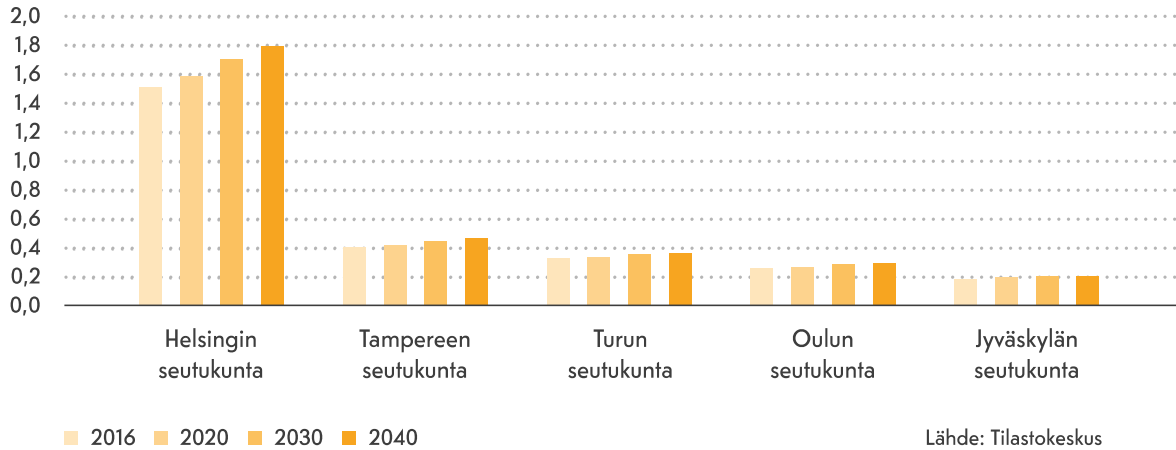
Yksityisen kulutuksen kasvu on ollut suhdannetilanteeseen nähden vahvaa, ja kuluttajien luottamus on korkeimmillaan sitten kevään 2011 ja selkeästi yli pitkän aikavälin keskiarvon. Työllisyystilanteen parantuminen on nostanut kuluttajien luottamusta. Luottamuksen nousu indikoi, että Suomessa näkemykset talouskasvun alkamisesta ovat vahvistuneet.

VENÄJÄN TALOUS TOIPUMASSA

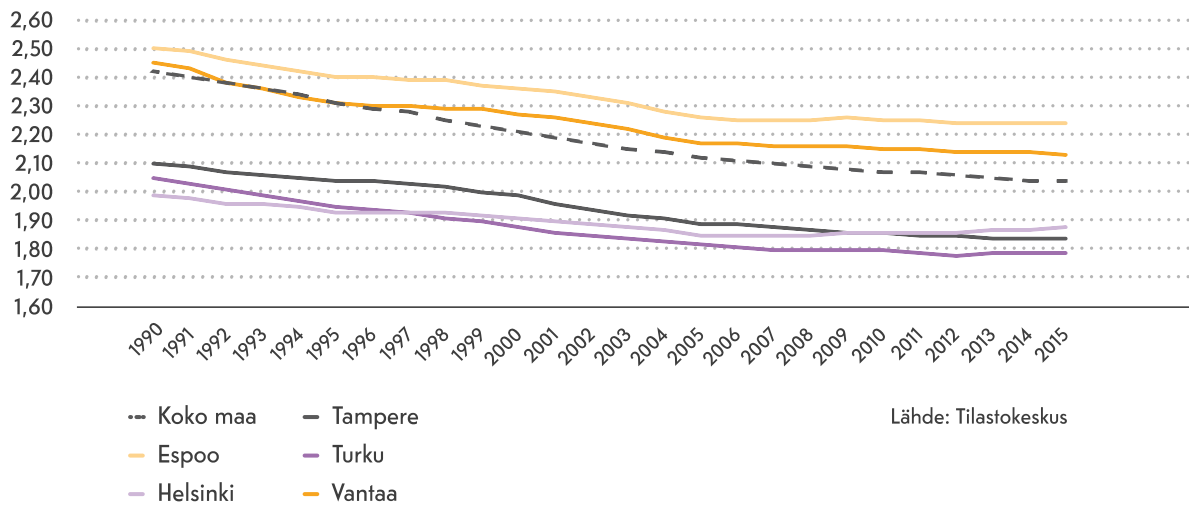
Venäjän BKT supistui alkuvuonna, mutta loppuvuonna supistumista lievensi öljyn hinnan nousu ja OPEC-maiden sopimus

öljytuotannon rajoittamisesta vuonna 2017. Ilmoitus nosti öljyn hintaa ja ruplan kurssia nopeasti. Kun talous toipuu ja Venäjän vientitulot lisääntyvät, tuonnin arvioidaan kasvavan maltillisesti. Inflaatio painui kertomusvuonna 5-6 prosentin tuntumaan, mutta inflaation hidastumisen arvioidaan johtuneen väliaikaisista tekijöistä. Venäjän valtiontalouteen liittyä edelleen runsaasti mm. geopolitiikkaan ja raaka-aineiden hintoihin liittyviä riskejä.

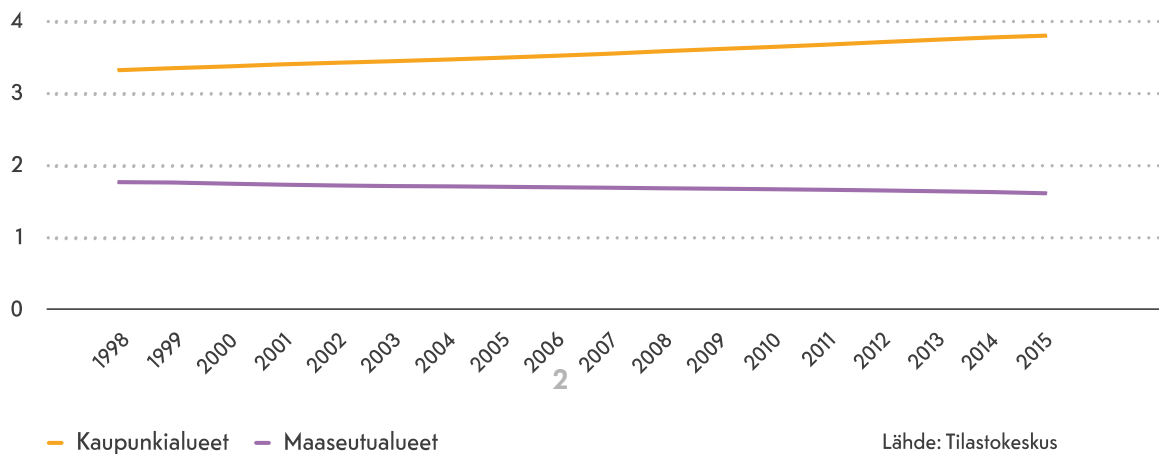
Väestöennuste alueittain 2016–2040, milj. hlöä

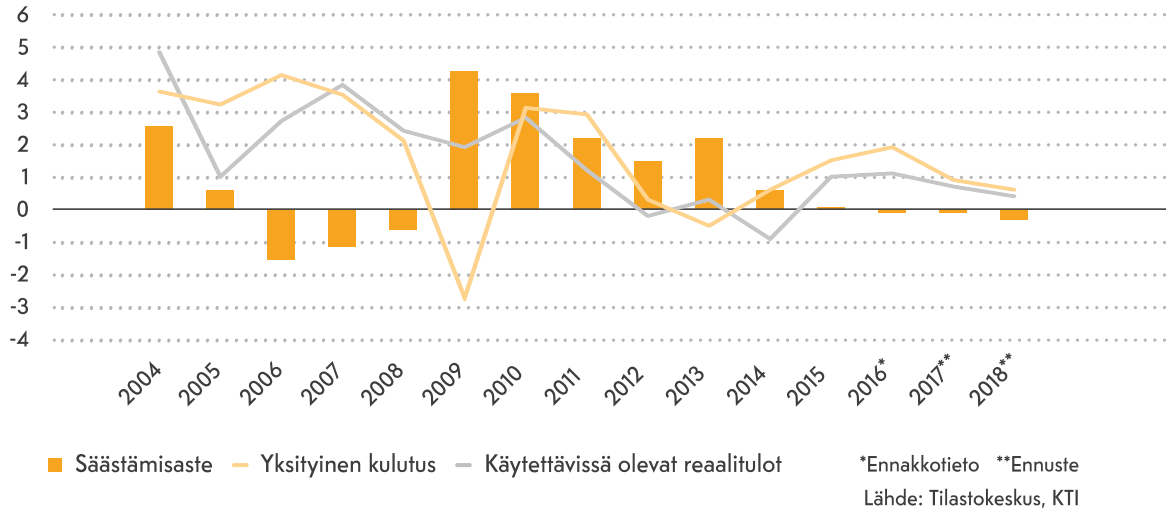
Asuntokuntien keskipitoisuus 1990–2015, hlöä

Kaupungistuminen 1998–2015, milj. hlöä

Kotitalouksien käytettävissä olevat reaalitytulot, kulutus ja säästäminen 2004–2018, %

Nettomaahanmuutto 1987–2016, hlöä

